

Brüsszel, 2018. november 19.
(OR. en)

13823/18

COASI 258
ASIE 59
CFSP/PESC 1048
CSDP/PSDC 658
RELEX 966
COHAFA 99
COHOM 141
COTER 160
DEVGEN 209
MIGR 188
TRANS 552
WTO 294
COPS 434
POLMIL 209

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 13821/18

Tárgy: Afganisztán
– A Tanács következtetései (2018. november 19.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Afganisztánról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. november 19-i, 3252. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései Afganisztánról**Általános kérdések**

1. Emlékeztetve a 2017. évi uniós stratégiára, valamint a 2017. októberi tanácsi következtetésekre, a Tanács újólág megerősíti tartós elkötelezettségét az iránt, hogy támogassa Afganisztán népét a békét, biztonságot és jólétet célzó erőfeszítéseiben. Az EU úgy véli, hogy egy békés és virágzó Afganisztán az egész régió stabilitásának és fejlődésének egyik sarokköve. A Tanács üdvözlí a partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás ideiglenes alkalmazását, mivel az jelentős lépés az EU és Afganisztán közötti kétoldalú kapcsolatok terén.
2. Az Afganisztánról 2018. november 27–28-án Genfben tartandó miniszteri konferencia fontos alkalmat fog kínálni annak áttekintésére, hogy milyen előrelépés történt azoknak a reformoknak a végrehajtásában, amelyekről a 2016. évi brüsszeli konferencián közösen megállapodtunk, valamint arra, hogy a béke, a stabilitás és a fenntartható fejlesztés tekintetében előretékindő menetrendet alakítsunk ki. Az EU nagybecsülését fejezi ki az ENSZ ügynökségeinek és az ENSZ afganisztáni segítségnyújtási missziójának az afganisztáni béke és stabilitás megvalósítása iránt tanúsított elkötelezettségükért.
3. Emlékeztetve az Európa és Ázsia összekapcsolására vonatkozó stratégiáról szóló, 2018. október 15-i tanácsi következtetésekre, az EU támogatja az Afganisztán és a szomszédos országok, illetve a tágabb régió – így a közép-ázsiai országok – közötti politikai párbeszédet és gazdasági együttműködést, mégpedig olyan hálózatok és partnerségek létrehozása révén, amelyek előmozdítják a fenntartható konnektivitást. A regionális gazdasági együttműködési és konnektivitási projektek végrehajtásában tett előrelépés kézzelfogható előnyökkel jár majd Afganisztán népe számára, és erősíteni fogja a béke érdekében tett jelenlegi erőfeszítéseket.

A béke, a stabilitás és a regionális biztonság előmozdítása

4. A Tanács üdvözli, hogy a legfontosabb afgán, regionális és nemzetközi érdekelt felek között egyre nagyobb konszenzus alakul ki egy lehetséges békefolyamat paramétereit illetően. Az EU támogatja egy olyan békefolyamat létrejöttét, amely inkluzív jellegű, afgán vezetéssel és afgán szerepvállalással zajlik, és amelynek legfontosabb elemeit a kormány és a Talibán alkotják, mivel ez az egyetlen járható útja a fegyveres konfliktus fenntartható rendezésének. Ahhoz, hogy sikeres legyen, a folyamatnak az erőszakról való lemondást, a nemzetközi terrorizmussal való minden kapcsolat megszakítását, a jogállamiság megvalósítását és minden afgán emberi jogainak maradéktalan tiszteletben tartását kell eredményeznie.
5. A Tanács a konfliktusban érintett minden felet, különösen a Talibánt, hivatalos béketárgyalások megkezdésére szólít fel. Az EU üdvözli Afganisztán kormányának közelmúltbeli kezdeményezéseit, például a tárgyalások előfeltételek nélküli megkezdésének a felkínálását, valamint az ez évi börtömgátörési ünnep alatti átmeneti tűzszünetet, melyek egy részére a Talibán pozitívan reagált. A tűzszünettel kapcsolatos helyi megnyilvánulások tanúsítják, hogy Afganisztán népének túlnyomó többsége vágyik a békére és kész a megbékélésre. Az EU sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az erőszak szintje továbbra sem csökkent, mivel a Talibán nem tartotta tiszteletben a börtömgátörési ünnep alatti tűzszünetnek a kormány általi meghosszabbítását, és elutasította az újabb tűzszüneti ajánlatot.
6. Az EU sajnálatának ad hangot az afganisztáni polgári áldozatok számának emelkedése miatt, és elítél a polgárok és a polgári létesítmények – köztük iskolák, vallási és szavazási központok – ellen irányuló minden támadást, továbbá emlékeztet arra, hogy a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok nemzetközi joga értelmében a polgári lakosság védelme minden fél felelőssége. Az EU felszólít arra, hogy mielőbb független és átlátható eljárások keretében vizsgáljanak ki minden olyan esetet, amelyben polgári személyek veszítették életüket.

7. A Tanács sürget minden szomszédos országot és regionális szereplőt, hogy támogassa Afganisztán kormányának a béke és a stabilitás előmozdítására irányuló erőfeszítéseit, és üdvözli az Afganisztán által tett erőfeszítéseket kiegészítő olyan kezdeményezéseket, mint a taskenti nemzetközi konferencia, amelynek Üzbegisztán adott otthont márciusban. Az EU a regionális partnerekkel és a legfontosabb nemzetközi érdekelt felekkel való együttműködésén keresztül továbbra is támogatni fogja a békét és a hosszú távú stabilitást, valamint támogatja az Európai Unió afganisztáni különmegbízottja által e tekintetben játszott fontos szerepet. Az EU ösztönzi a regionális gazdasági integráció elmélyítését, többek között Afganisztán Közép-Ázsiával való kapcsolatainak fejlesztése révén, ami jelentős mértékben hozzájárul a fenntartható fejlődéshez.
8. Az EU üdvözli azt az együttes nyilatkozatot, amelyet Afganisztán kormánya és a NATO a 2018. júliusi brüsszeli csúcstalálkozón tett az önálló és egyre nagyobb mértékben fenntartható afgán nemzeti védelmi és biztonsági erők támogatását célzó eltökélt támogatási erőfeszítések folytatásáról, az afgán erők pénzügyi támogatásának 2024-ig történő meghosszabbításáról és az afgán kormány kapcsolódó kötelezettségvállalásairól.
9. Az EU minden országot felszólít arra, hogy tartsa tiszteletben Afganisztán szuverenitását, függetlenségét, területi integritását és nemzeti egységét. Nem szabad megengedni, hogy Afganisztán a jövőben újra külföldi szereplők által vívott távháború színhelyévé váljon. Ebben az összefüggésben az EU felszólítja a szomszédos országokat arra, hogy kettőzzék meg a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség minden formája és megnyilvánulása elleni küzdelmet célzó erőfeszítéseiket, valamint számolják fel a terrorista hálózatok búvóhelyeit, teljes mértékben tiszteletben tartva a nemzetközi jog – így az emberi jogok nemzetközi joga – szerinti kötelezettségeiket.
10. Az EU a békés politikai rendezés kilátásainak maximalizálása érdekében arra ösztönöz az afganisztáni béke támogatását célzó minden nemzetközi kezdeményezést, hogy a kabuli folyamat átfogó keretében biztosítsa a koordinációt a kormánnyal.

A demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megerősítése, valamint a jó kormányzás és a nők társadalmi szerepvállalásának előmozdítása

11. A 2001 óta első alkalommal afgán vezetéssel és afgán szervezésben tartott 2018. októberi parlamenti választások megmutatták a lakosság – köztük a nők és a fiatalok – bátorságát, rezilienciáját és azon határozott vágyát, hogy részt vegyenek a demokratikus folyamatban. Az EU elismerését fejezi ki a biztonsági erőknek áldozatos munkájukért, amellyel hozzájárultak ahhoz, hogy a választásokra sor kerülhessen. A Tanács elítéli az e választásokat megzavaró erőszakos cselekményeket, különösen a választási műveletek ellen elkövetett támadásokat. Semmi nem igazolhatja a polgári lakosság és a hivatalnokok ellen a Talibán és más terrorista, illetve felkelő csoportok által a választási kampány ideje alatt elkövetett bűncselekményeket és könyörtelen támadásokat. A Tanács részvétét fejezi ki valamennyi áldozat és azok családjai iránt, és szolidaritásáról biztosítja őket. Az előző választások óta elfogadott, elismerésre méltó választási reformok ellenére a választást negatívan befolyásolták az alapvető szervezési és technikai nehézségek és a nagy léptékű csalás gyanúja. Most sürgősen olyan határozott és gyors intézkedéseket kell meghatározni és végrehajtani, amelyek megóvják a szavazás biztonságát, átláthatóságát, elszámoltathatóságát és hitelességét. Elengedhetetlen ez a 2019. évi elnökválasztások szempontjából is, amelyek tekintetében az EU a demokratikus folyamat támogatását és a politikai stabilitás konstruktív előmozdítását várja a politikai pártoktól és az érdekeltektől, köztük az afgán kormánytól és a független választási bizottságtól. A Tanács hangsúlyozza, hogy e téren további erőfeszítésekre van szükség, és ismételten megerősíti az inkluzív politikai folyamat iránti támogatását.

12. Az EU politikai és pénzügyi támogatások révén továbbra is elkötelezett az annak érdekében folyó erőfeszítések iránt, hogy előmozdítsák és megóvják az emberi jogokat Afganisztánban. Az EU elismeri a kormány által e téren – nevezetesen az új büntető törvénykönyv, a kínzás elleni törvény, valamint a nők elleni erőszak felszámolását szolgáló jogszabály elfogadása révén – tett lépéseket. Komoly emberi jogi problémák mutatkoznak azonban továbbra is, és további erőfeszítésekre van szükség az emberi jogok teljes mértékű tiszteletben tartásának biztosítása érdekében, így különösen minden szinten erősíteni kell az országban a szakpolitikák és a jogszabályok hatékony végrehajtását. Külön figyelmet kell fordítani a gyermekek és a nők jogainak teljes körű biztosítására, ezen belül intézkedéseket kell hozni a gyermekek és a nők elleni erőszak megelőzése, a kényszerházasságok megelőzése, valamint a kínzás, a bántalmazás és a megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében; továbbá az emberijog-védőknek, az újságíróknak, valamint a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak a védelme érdekében.
13. Az EU az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1325 (2000) sz. határozatával összhangban ismételten kijelenti, hogy támogatja a nők érdemi részvételét minden békekezdeményezésben, többek között a béketárgyalásokban, a békeépítésben és a konfliktusmegelőzésben, valamint az ország biztonságának és gazdasági fejlődésének szolgálatában. Az EU továbbra is teljes mértékben elkötelezetten támogatja a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló afgán nemzeti cselekvési terv végrehajtását, a nők elleni erőszak megszüntetéséről szóló törvény és a nők gazdasági szerepvállalásáról szóló nemzeti prioritási program végrehajtását.
14. A Tanács emlékeztet arra, hogy elengedhetetlenek a reformok a jogállamiság, az igazságügy és a korrupció elleni küzdelem területén, és sürgeti az afgán hatóságokat, hogy fokozzák a korrupció elleni intézkedéseket, mégpedig többek között azáltal, hogy teljeskörűen végrehajtják a nemzeti stratégiát, amely kiterjed a korrupció hatékony és eredményes kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására. Az EU továbbra is elkötelezetten támogatja az igazságügy és a közrend hatékony rendszerét.

A gazdasági és a humán fejlődés elősegítése

15. Annak elismerése mellett, hogy a tartós béke és a fenntartható fejlődés szorosan összekapcsolódik, az EU Afganisztán szilárd fejlesztési partnereként újlag megerősíti azirányú elkötelezettségét, hogy a szegénységcsökkentést szolgáló kitartó erőfeszítések mellett erősítse a békéhez, a stabilitáshoz és a demokráciához szükséges intézményeket. E tekintetben az EU emlékeztet az általa az országnak nyújtott jelentős pénzügyi támogatásra. Az EU üdvözli a kormány által a 2016. évi brüsszeli konferencián előterjesztett ambiciózus reformprogram, mindenekelőtt az afgán nemzeti béke- és fejlesztési keret megvalósítása terén elért általános előrehaladást.
16. A Tanács bátorítja a kormányt, hogy fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a kölcsönös elszámoltathatóságon keresztül megvalósítandó önállóságra vonatkozó jelenlegi keretszerződés (SMAF) valamennyi célkitűzését megvalósítsa. Az EU várakozással tekint a kölcsönös elszámoltathatóságról szóló genfi keretszerződés (GMAF) várható elfogadása elé, amely a tervek szerint egyértelmű és mérhető reform-célkitűzéseket határoz meg az elkövetkező évekre.
17. Az EU újlag megerősíti, hogy támogatja a kormány annak érdekében végzett munkáját, hogy elérje az afgán nemzeti béke- és fejlesztési keret összefüggésében kidolgozott nemzeti prioritási programok teljes körű működőképességét. Az EU emlékeztet arra, hogy értékelni kell a nemzeti prioritási programok eredményét.

A migrációval és a kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos kihívások kezelése

18. A Tanács elismeri az afgán kormány elkötelezettségét a migrációval kapcsolatos kérdésekben folytatott együttműködésünk iránt. A Tanács ugyanakkor újlag megerősíti az EU–Afganisztán közös migrációügyi koncepció és a tagállamok által a migráció területén kötött kétoldalú megállapodások fontosságát, amelyek elengedhetetlen eszközök ahhoz, hogy fenntartható módon megvalósítsuk közös céljainkat, biztosítsuk a visszaküldési és visszafogadási eljárás hatékonyságát, és küzdjünk a migráncsempészség és az emberkereskedelem ellen. Ezek hatékony végrehajtását a nemzetközi jog általános alapelveivel összhangban változatlanul folytatni kell.

19. Az EU – tudatában azoknak a kihívásoknak, amelyeket a migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás jelent a térség országai számára – üdvözli a Pakisztánból való önkéntes visszatérések terén mutatkozó kedvező tendenciákat, és rámutat az afgán kormány által a visszatelepülők fenntartható visszailleszkedése érdekében végzett munkát. A visszailleszkedés a békefolyamatok sikerének döntő tényezője. Az EU továbbra is támogatni fogja, többek között pénzügyileg, a szomszédos országokban élő afgán állampolgárok kiszámítható, biztonságos, rendezett és az emberi méltóságot tiszteletben tartó visszatérését, valamint a New York-i nyilatkozaton és az átfogó menekültügyi reagálási kereten (CRRF) alapuló átfogó megközelítés alkalmazását a migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás fő kihívásainak kezelésében.
20. A Tanácsot mély aggodalommal tölti el a belső menekültek humanitárius szükségleteinek mértéke és kritikus helyzete. Az EU megjegyzi azt is, hogy az ország nagy területein uralkodó súlyos szárazság a legkiszolgáltatottabb közösségeket sújtja. Az EU továbbra is biztosítja a szükségleteken alapuló humanitárius segítségnyújtást az afgán népnek.
-